

ĐỀ THI CHÍNH THỨC VÀO 10**MÔN: NGỮ VĂN – QUẢNG NAM NĂM 2025****BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM****I. ĐỌC HIỂU (5.0 điểm)**

Đọc đoạn trích:

Thực ra mà nói, cái bức tường ngăn ấy nó chẳng có tội tình gì! Nhưng dưới con mắt của tôi thì nó lại là nguồn gốc của nỗi bất hạnh.

Cũng như mọi đứa trẻ khác, tôi có cha, có mẹ và có em. Tôi là con gái đầu lòng của cha mẹ tôi. Đứa kế tôi và cũng là đứa em duy nhất của tôi, tên là Trung. Năm mẹ tôi bỏ cha tôi thì tôi mười ba tuổi, còn nó mới lên tám. Tôi không hiểu nguyên nhân gì khiến mẹ tôi ruồng rẫy cha tôi. Từ khi biết ăn biết nói tới giờ, chưa lần nào tôi thấy hai người to tiếng hoặc cãi cọ với nhau cả. Vả lại, theo chỗ tôi hiểu thì cha tôi - một người đàn ông có vẻ ngoài hơi khô khan và trầm lặng ấy rất yêu vợ.

[...] Nhưng rồi, dùng một cái, tổ ấm của gia đình tôi vụt tan vỡ. Hay nói đúng hơn là nó bị xẻ ra làm đôi. Đó là hôm mấy ông bà lạ hoắc ở đâu tới, mỗi người xách tay một cái cặp; hỏi han, ghi ghi chép chép cho chán rồi sau đó tôi nghe tuyên bố: Tòa đồng ý xử cho bố mẹ tôi được phép ly hôn. Tôi chưa đủ lớn để hiểu hết ý nghĩa của cái từ "Ly hôn" là gì, nhưng cũng đơn giản hiểu là bố mẹ tôi bỏ nhau. Tôi chờ cha mẹ tôi làm lành với nhau nhưng cứ chờ, chờ mãi ... Cho đến lúc mẹ tôi quay về nhà dắt theo mấy ông thợ nề, xăm xăm đòi cha tôi chia nhà. Cha tôi, dường như không màng tới những lý lẽ dài dòng của mẹ tôi. Ông ngừng tay viết, ngẩng lên rất nhanh rồi buông một câu cộc lốc: "Tùy cô". Nói rồi cha tôi đứng lên, vội vã thu xếp sách vở nhét vào cái cặp, vội vã đi ra như người chạy trốn.

[...] Bức tường bỏ đôi chiều ngang cái nhà tôi ra làm hai phần. Thành Trung ở với mẹ tôi. Từ hôm bức tường được xây lên, chị em chúng tôi ít khi được nhìn thấy mặt nhau chứ đừng nói gì đến chuyện được ngồi bày đồ hàng chơi với nhau như ngày xưa nữa! Nhiều hôm muốn nói gì với nó, tôi cứ phải đi vòng qua lối ngõ nhà khác ra phía đằng trước mà gọi vào. Những lúc ấy, tôi thấy khổ sở và thương em vô cùng. Chúng tôi có tội gì? May sao, em tôi vốn là một đứa thông minh; nhân lúc mẹ tôi đi vắng, nó lấy que sắt đục tường thành một lỗ nhỏ. Tường xây mỏng còn ướt nên cũng dễ khoét. Rồi nó dán tranh ảnh vào cái "lỗ chuột" ấy để che mắt mẹ tôi.

Vậy là nhờ có "lỗ chuột" ấy mà chị em chúng tôi có thể "thông báo tin tức" và "trao đổi hàng hóa" sang cho nhau được dễ dàng.

Một lần, trong một bữa ăn có canh cá rô nấu rau cải. (Tôi quên chưa nói đến cái tài nấu nướng của cha tôi: cha tôi mà nấu ăn thì chỉ có "nhất"). Ngon quá, tôi buột miệng:

- Canh này em thích ăn lắm bố nhỉ?

Đang nhai ngon lành, cha tôi bỗng ngừng lại như người bị nghẹn. Ông chỉ tay vào cái cặp lồng đầy kín nói nhỏ: "Bố múc sẵn canh ra rồi đấy, lát nữa con bung sang cho em nhé". Cha tôi và vội rồi đứng lên. Tôi nghe ông thở dài khi lấy khăn lau mặt.

[...] Buổi trưa hôm ấy, tôi đang ôn bài thì nghe tiếng gõ ra hiệu của thằng bé. Chị em tôi đã nhất trí với nhau là khi cần gọi thì cứ gõ vào tường ba cái. Tôi đi ra, ghé tai vào "lỗ chuột". Tiếng thằng em ở bên kia tường vọng sang. Cái giọng run run ảo não của nó khiến người nghe phải động lòng. Em tôi nói:

- Chị Thúy cho em vay bát cơm. Mẹ em đi từ sáng tới giờ chưa về. Em đói quá!

Tôi lạnh người. Em tôi đã nghĩ ra cái chuyện "vay cơm", "mẹ em", "bố chị" này từ bao giờ vậy? Phải chăng vì nhân tâm, vô tình mà những người lớn đã gieo vào trái tim ngây thơ của nó sự cách xa và quên lãng? Tôi bảo em:

- Sang đây với chị.

- Mẹ em khóa cửa rồi.

Tôi đã định bụng cơm sang cho em. Nhưng chợt nhớ ra là mẹ tôi mới làm cái cổng sắt phía ngoài sân nên có đưa cơm em tôi cũng không ra lấy được. Hần học nhìn bức tường, tôi ứa trào nước mắt.

[...] Thời gian sau, tôi vào đại học rồi đi nghiên cứu sinh ở nước ngoài. (...) Suốt đời, tôi chỉ có một ước mong là đừng có ai phải sống như chị em tôi ngày xưa nữa.

(Nguyễn Thị Minh Dậu, trích truyện ngắn Bức tường 1, in trong Truyện ngắn Việt Nam thế kỉ XX, giai đoạn 1976-2000, Tập 1, NXB Kim Đồng, 2003)

Chọn một phương án đúng và ghi vào giấy làm bài thi.

Câu 1 (0,5 điểm). Người kể chuyện trong đoạn trích là ai?

- A. Nhân vật "tôi"
- B. Nhân vật Trung
- C. Người mẹ
- D. Người cha

Câu 2 (0,5 điểm). Câu chuyện được kể diễn ra ở không gian nào?

- A. Lớp học
- B. Cửa hàng
- C. Tòa án
- D. Ngôi nhà

Câu 3 (0,5 điểm). Câu nào sau đây là lời thoại của nhân vật trong truyện?

- A. Tôi là con gái đầu lòng của cha mẹ tôi.
- B. Thằng Trung ở với mẹ tôi.
- C. Chị Thúy cho em vay bát cơm.
- D. Tôi đã định bụng cơm sang cho em.

Câu 4 (0,5 điểm). Bộ phận in đậm trong câu "Cha tôi, dường như không màng tới những lý lẽ dài dòng của mẹ tôi." là thành phần biệt lập nào?

- A. Thành phần gọi - đáp
- B. Thành phần tình thái
- C. Thành phần chêm xen

D. Thành phần cảm thán

Thực hiện các yêu cầu sau:

Câu 5 (0,75 điểm). Nêu tác dụng của biện pháp tu từ điệp ngữ trong câu: “Nói rồi cha tôi đứng lên, vội vã thu xếp sách vở nhét vào cái cặp, vội vã đi ra như người chạy trốn.”.

Câu 6 (0,75 điểm). Em hiểu như thế nào về ý nghĩa của chi tiết “lỗ chuột” trong đoạn trích?

Câu 7 (0,75 điểm). Trình bày cảm nhận của em về nhân vật “tôi” (viết tối đa 7 dòng).

Câu 8 (0,75 điểm). Qua nội dung câu chuyện, em rút ra được bài học gì? Giải thích vì sao?

II. VIẾT (5,0 điểm)

Hãy viết bài văn nghị luận trình bày suy nghĩ của em về vấn đề: Lòng biết ơn của học sinh trong cuộc sống hiện nay.

HƯỚNG DẪN GIẢI CHI TIẾT

THỰC HIỆN BỞI BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM

TRẮC NGHIỆM

1.A	2.D	3.C	4.B
-----	-----	-----	-----

Phần	Câu	Hướng dẫn giải
I. ĐỌC HIỂU (5,0 điểm)	Câu 5. (0,75 điểm)	- Tác dụng phép điệp ngữ “vội vã...” + Nhấn mạnh trạng thái khẩn trương, gấp gáp và sự đau đớn, bất lực của người cha khi đối mặt với quyết định ly hôn và việc chia cắt gia đình. + Cho thấy sự tổn thương sâu sắc mà ông phải chịu đựng, khiến ông muốn nhanh chóng thoát khỏi hoàn cảnh đau lòng đó.
	Câu 6. (0,75 điểm)	Gợi ý: Ý nghĩa của chi tiết “lỗ chuột”: - Thể hiện khát khao được kết nối của hai chị em trong hoàn cảnh bị chia cắt éo le - Gợi niềm hi vọng dù nhỏ bé nhưng tràn đầy yêu thương của những đứa trẻ - Phản ánh thực trạng đau lòng về những gia đình tan vỡ, khiến trẻ nhỏ phải tự loay hoay tìm cách chữa lành tổn thương do người lớn gây ra. -...
	Câu 7. (0,75 điểm)	Gợi ý: - Nhân vật “tôi” là một cô bé sống trong hoàn cảnh gia đình tan vỡ, chịu nhiều tổn thương tâm lý. - Em vẫn hiện lên là một người nhạy cảm, giàu tình yêu thương với cha mẹ và em trai. “Tôi” luôn khát khao được sống trong mái ấm hạnh phúc, cố gắng níu

		giữ sự kết nối giữa các thành viên trong gia đình. Những hành động nhỏ như nhìn qua “lỗ chuột”, nấu cơm cho em, cho em vay gạo... cho thấy em là một đứa trẻ biết quan tâm, sẻ chia, trưởng thành hơn tuổi. => Nhân vật để lại nhiều xúc động trong lòng người đọc.
	Câu 8. (0,75 điểm)	<i>Dựa vào văn bản, HS rút ra bài học phù hợp.</i> Gợi ý: - Bài học rút ra: Cần trân trọng, giữ gìn và vun đắp tình cảm gia đình. - Giải thích: + Gia đình là nơi nương tựa, là chốn yêu thương thiêng liêng không thể thay thế. + Khi người lớn mâu thuẫn, chia rẽ, người đau khổ nhất chính là con trẻ. + Trẻ em luôn cần một mái ấm hạnh phúc để phát triển trọn vẹn cả thể chất lẫn tâm hồn. + Câu chuyện khiến em hiểu rằng: hãy biết yêu thương, thấu hiểu, nhường nhịn nhau trong gia đình để không ai bị tổn thương, nhất là trẻ nhỏ.
PHẦN II. VIẾT (5,0 điểm)	Câu 1. (5,0 điểm)	1. Mở bài: - Dẫn dắt và giới thiệu vấn đề nghị luận: Lòng biết ơn của học sinh trong cuộc sống hiện nay 2. Thân bài: - Lòng biết ơn: là thái độ trân trọng, ghi nhớ công lao và sự giúp đỡ của người khác đối với mình. - Biểu hiện lòng biết ơn: lòng biết ơn có thể thể hiện qua lời cảm ơn, hành động đền đáp, sự tôn trọng và kính trọng, việc ghi nhớ và học hỏi, cùng với sự chia sẻ và giúp đỡ người khác... - Vai trò, ý nghĩa của lòng biết ơn + Giúp học sinh hình thành nhân cách tốt, sống có trách nhiệm, tình cảm. + Là động lực để học sinh cố gắng học tập, rèn luyện, đáp lại công ơn của những người đã hi sinh vì mình. + Góp phần giữ gìn và phát huy truyền thống đạo lý “Uống nước nhớ nguồn” của dân tộc Việt Nam. + Là nền tảng để xây dựng một xã hội nhân văn, gắn kết, giàu tình người. - Bên cạnh nhiều học sinh thể hiện lòng biết ơn sâu sắc qua việc học giỏi, vâng lời cha mẹ, kính trọng thầy cô, tham gia các hoạt động xã hội. Nhiều hoạt động tri ân, đền ơn đáp nghĩa được tổ chức trong trường học và cộng đồng. Một bộ

	phận học sinh có thái độ vô tâm, coi những điều nhận được là hiển nhiên, không biết ơn do bị ảnh hưởng bởi lối sống vật chất, đôi khi đánh giá mọi thứ bằng giá trị vật chất. - Lòng biết ơn là một truyền thống tốt đẹp của dân tộc, bởi vậy chúng ta cần: + Mỗi học sinh cần rèn luyện phẩm chất đạo đức, học cách trân trọng những gì mình đang có, biết ơn những gì ta được nhận. + Đền đáp công ơn cha mẹ đã nuôi dưỡng, thầy cô đã dạy dỗ. + ... HS lấy dẫn chứng minh họa phù hợp. - Liên hệ bản thân 3. Kết bài: - Khẳng định lại tầm quan trọng của lòng biết ơn đối với học sinh. - Nêu thông điệp hoặc liên hệ bản thân: sống có trách nhiệm, yêu thương và biết ơn những người đã nâng đỡ bản thân trên hành trình trưởng thành.
--	--